

ՀԵԶԵՐՈՒՆ ԵՒ ԽՈՆԱՐՀՆԵՐՈՒՆ ՀԵՏ

Որքան փոքր է մարդ արարածը հոգեկան եւ քարոյական շնորհներով, այնքան հպարտ ու եսական է իր բնութեամբ:

Խոնարհութիւնը՝ ամենավսեմ, ամենագոր եւ ամենասուրբ յատկանիշն է նշմարիտ սիրոյ:

Պիտի խոնարհիս, որ բարձրանաս, պիտի ծառայես որ թագաւորես, պիտի պայքարիս որ հերոսանաս ու պիտի ողջակիգուիս յանուն ազգիդ ու հայրենիիդ, որ անմահանաս:

Իսկական սէրը՝ չունի եսական նկատումներ ու սահմանափակումներ: Խոնարհութիւնը կը տանի քեզ՝ դէպի առաւել խոնարհութիւն:

Ամէն արժէք ու գեղեցկութիւն, որ քարոյական դրոշմ կը կրէ, անիմաստ կը յենու խոնարհութեան վրայ:

Երբ չես զիջիր խոնարհիլ, չես կրնար սիրել ու սիրուիլ:

Խոնարհութեան այս պատգամն է, որ կը հաղորդուի հեզ ու խոնարհ հոգիներուն՝ Մանուկ Յիսուսի Մտուրէն:

Փոքրոգի ու մեծամոլ մարդը կը հպարտանայ եւ Բարձրեայն Աստուած երկինքէն երկիր կը խոնարհի, եւ այն աստիճան կը խոնարհի մտուրին մէջ իր աստուածային ծնունդով, որ նիւթապաշտ մարդիկ չեն կրնար ըմբռնել կատարուած հրաշքը իրենց մթագնած գիտակցութեամբ:

Երբ կը սպասես Մեսէա մը, կը սպասես անշուշտ ամենագոր մենատէր մը, կ'ուզես տեսնել իր իշխանութեան շացուցիչ շքեղութիւնը, չես սպասեր տեսնել անգոր երախայ մը անասուններու շունչով չերմացած մտուրին մէջ:

Այսպէս կը մտածէ ու կը տրամաբանէ

մարդկային տկար մտածողութիւնը, բայց՝ այսպէս չի մտածեր Երկինքը, այսպէս չեն մտածեր բարեպաշտ հոգիները, ինչպէս իմաստուն մոգերը եւ բարեհոգի հովիւները, որոնք խորահաւատ կը ծնրադրեն խոնարհութեան մեծասանչ խորհուրդին առջեւ:

Քրիստոնէական տօներուն արմատն է Փրկչին ծնունդը եւ յայտնութիւնը երկրի վրայ:

Դժբախտաբար նիւթապաշտ իտէալներէ հրապուրուած թերահաւատները երբեք պիտի չկրնան ըմբռնել մարմնացած Աստուծոյ պատմական աննախընթաց իրողութիւնը:

Նոր Արքային ծնունդով՝ հոգեւորապէս վերանորոգուած մարդը՝ երկնաբաղաճի մըն է երկրի վրայ, որ գլուխը չի ծռեր գետին, այլ կը քալէ ազատ մարդու վստահութեամբ, աչքերը տեսապէս երկինք յարած, ուր կը տեսնէ իր ազգաշունչ տեսիլներուն եւ հեռաւոր յոյսերուն նշանակէտը:

Շնորհատու Տէրը կը գօտապնդէ մարդկային միտքն ու հոգին ազնուաշունչ իտէալներով, որ անոնց իրագործումով՝ իր կեանքին մէն մի վայրկեանին տայ յաւերժութեան արժէք:

Յիսուսի ծնունդը՝ պէտք չէ առիթ մը ըլլայ, որ շռայլութեան մէջ իր իմաստէն պարպուի եւ բոլորովին մոռացութեան տրուի հայրենի ժողովուրդին ստիպողական կարիքներն եւ կարօտութիւնները:

Պէտք չէ կամովին անտեսուի եւ անտարբերութեամբ դիտուի ժողովուրդին համատարած գրկուածութիւնը:

Արեւը՝ այնքան դիւրին չի կրնար

հալեցնել սառը, որքան զոհողութիւնը կարող է չփացնել անտարբերութեան մեղքը:

Ո՛րքան Աստուածահաճոյ եւ մարդահաճոյ պարտականութիւն մը կատարած կ'ըլլամք, երբ եկեղեցիէն դուրս կ'ելլեմք Ս. Ծննդեան օրհնութիւններով առկուած, փոխանակ ինքնաշարժը դէպի տուն ուղղելու, այցելեմք ծանօթ հիւանդի մը, որ կը տառապի հիւանդանոցին մէջ եւ ժպիտով ու միսիքարական խօսքերով իր ձեռքին մէջ դնեմք նորածին Յիսուսի մարմինը խորհրդանշող ՄԱՍԸ:

Այս պիտի ըլլայ Մանուկ Յիսուսի ծննդեան ցնծութիւններէն ձեր ներգգացած երջանկութիւնը եւ ոչ թէ համագիշերային խրախմանքներէն ձեր կրած անցողական ոգեւորութիւնը:

Այս խորահաւատ զգացումով աղօթած ու ապրած բոլոր ժամանակներու հայ քարեպաշտ սերունդները: Անոնք՝ այս փոսացած աշխարհին մէջ՝ երկնային կեանքի ապրած ու հաւատացած են, որ գերեզմանէն անդին կեանքը կը շարունակուի տարբեր աշխարհի մը մէջ, ուր Աստուծոյ հոգին կը ճառագայթէ եւ ուր Քրիստոս եւ բոլոր ժամանակներու արդարները կը վայելեն հոգեւոր կեանքին երանութիւնները:

Մարդկային բոլոր մեծ իմացականութիւնները հաւատացած են այս աստուածային անհերքելի ճշմարտութիւններուն եւ այդ հզօր հաւատով ստեղծագործած ու յանձնութեան մէջ անմահացուցած են իրենց քարեհամբոյր հոգիները:

Դժբախտ են բոլոր անոնք, որ երկրի վրայ իրենց անփառունակ վախճանը կը տեսնեն ու կ'ապրին անասնական քնազդով, բոլորովին բեկանած իրենց կապը յաւիտեանական կեանքէն:

Ամէն տարի, որ Փրկչին ծնունդը կու գայ ու կ'անցնի, հայ հաւատացեալը կը հաւատայ, որ իր սպառած կեանքը կը

մօտեցնայ յանձնադրոյս աշխարհին եւ ոչ թէ գերեզմանին:

Աստուածային ծրագրով, կրնար նորածին արքան պալատի շքեղութեան մէջ ծնիլ եւ ունենալ, անասուններու մտերին տեղ, ոսկեծոյլ օրօրոց մը, բայց Աստուած ուզեց, որ Իր Միածին Որդին անշքանայ իր երկնային փառքերէն ու ներկայանայ մեղաւոր աշխարհին օրինակելի հեգութեամբ ու մանաւանդ, օրինակելի ... աղփատութեամբ:

Շատ մարդիկ կ'երեւան այսօր հոգիով հիւանդ ու չեմ գարմանար, երբ անոնք կ'անցնին Մանուկ Յիսուսին մտերին առջեւէն սառուցիկ անտարբերութեամբ, կարծես հասարակ երախայի մը օրօրոցը ըլլար:

Բայց մեզի համար, որ կը հաւատանք ու կ'աղօթեմք, Փրկիչը մեզի հետ է օրուան բոլոր ժամերուն: Կը տեսնեմք Զայն, որ կը փալէ մեր առջեւէն ու մենք ալ հաւատարմօրէն կ'երթանք Իր ետեւէն:

Ի՛նչ մեծ ուրախութիւն է ու ի՛նչ մեծ փառք անոնց համար, որ Փրկիչը ունին իրենց կեանքին ու ճակատագրին ԱՌԱՋՆՈՐԴ:

Յիսուսի փալած ճամբան՝ զոհողութեան եւ ճշմարտութեան միակ լուսաւոր ճամբան է, որ մեր հոգեղէն կեանքը կը կապէ յաւիտեանական կեանքին հետ: Բոլոր միւս ճամբաները, որ անաստուածները կը փալեն, փոշոտ ու փշոտ են, կը յանգնեն խաւարակուտ հանգրուաններու:

Այսօր, Փառաց Արքային ծնունդով, կը քացուի մեր կեանքին առջեւ, նոր տեսիլներու, նոր հեռանկարներու, նոր հորիզոններու արշալոյսը:

Փրկչին յայտնութեան աննախադէպ իրողութեան մասին, դարերու ընթացքին եղան ա՛յնքան շատ հարցումներ եւ ա՛յնքան շատ պատասխաններ տրուեցան, ու տակաւին քրիստոնեայ կոչուած մարդիկ

տարակուսանքով կը մօտեցնան ու կ'ընդունին երկինքէն երկիր խոնարհած մարմնացած Աստուածորդւոյն ծնունդը:

Երկու հազար տարի առաջ, նոր ու լուսաւոր Աստղ մը շողաց երկնքի ցակտին, հրեշտակներու տաղերգութեամբ աւետելով՝ մարգարէներու նախագուշակած Մեսսային գալուստը:

Ի՞նչ նշանակութիւն կրնան ունենալ այս եզական երեւոյթի մասին մարդկային շփոթ միտքերէ արտաբերուած քացատրութիւնները, որոնք առաւելապէս հաւատով հիւանդ հոգիներու մէջ կասկածներ յարուցանելու քնոյթը ունին, քան թէ վերանորոգելու սայթափումներէ խոտորած անոնց կեանքը:

Աւելի հոգեշահ պիտի չըլլա՞ր մեր ներքին մաքուր տեսողութիւնը ուղղել այդ ՄԵԾ ՈՒ ՍՔԱՆՉՅԼԻ ԽՈՐՀՈՒՄԻՆ, որ անհունօրէն գրաւիչ է:

Պատահածը հասարակ դէպք մը չէ եւ ոչ ալ առասպելախառն պատմութիւն, որ աւանդօրէն ընդունինք, այլ ժամանակակից ականատեսներու վկայութեամբ արձանագրուած իրադարձութիւն է, որ առաջին անգամ ըլլալով աշխարհի պատմութեան մէջ երկիրն ու երկինքը կ'ողջագուրուին եւ սուրբ ուրախութիւններու փաղցրութեամբ կ'ողողեն արդարութեան եւ խաղաղութեան ծարաւի հոգիները:

Քրիստոս երբեք չանցաւ պատմութեան, չպատկանեցաւ միայն անցեալին, չեղաւ սոսկ իր ժամանակակիցներէն հռչակուած Աստուածորդին, այլ ապրեցաւ ու կ'ապրի այսօր մեզի հետ ու պիտի ապրի այնքան ժամանակ, որ իր հաւատարիմ հետեւորդները առկայծ կը պահեն իրենց հոգիին մէջ Բեթլեհէմի ԱՍՏՂ-ին շողարձակումը:

ՎԱՐԴԱՆ Ա. ՔԶՆՅ. ՏԻՎԿԵՐԵԱՆ